

AB Ülkelerinde Seveso III Direktifi ve Kontrol Yöntemleri

Dr. Serkan Girgin

serkan.girgin@ec.europa.eu

**The European Commission's
science and knowledge service**
Joint Research Centre

JRC

- **Ortak Araştırma Merkezi** (Joint Research Center, JRC), Avrupa Birliği politikalarına **bağımsız bilimsel tavsiye** ve **destek** sağlamak üzere çalışmalar yapan Avrupa Komisyonu **bilim** ve **bilgi** servisidir.
- **5 üye ülkede** 6 farklı yerleşke (İtalya, Belçika, Almanya, Hollanda, İspanya)
- **3000 toplam** personel
- **%80 doktoralı 1500** araştırma personeli
- **> 40 büyük ölçekli araştırma tesisi**
- **> 110 veri tabanı ve bilgi sistemi**
- **> 1400 bilimsel yayın/yıl**

EU Science Hub:

<https://ec.europa.eu/jrc>

JRC Organizasyonu

- Büyüme ve İnovasyon (Seville)
- Enerji, Ulaşım ve İklim (Petten)
- Sürdürülebilir Kaynaklar
- Uzay, Güvenlik ve Göç
 - Afet Risk Yönetimi (**Disaster Risk Management Knowledge Centre**)
 - Binaların Emniyeti ve Güvenliği (**ELSA**)
 - Güvenlik için Teknolojik İnovasyon
 - **Büyük Kaza Tehlikeleri Bürosu (MAHB)**
 - **TechRisk (Natech)**
 - Vatandaşların Siber ve Dijital Güvenliği
 - Ulaşım ve Sınır Güvenliği
 - Demografi, Göç ve Yönetim
- Sağlık, Tüketiciler ve Referans Materyaller (Geel)
- Nükleer Emniyet ve Güvenlik (Karlsruhe)

AB'nin Büyük Kazaların Önlenmesine Yaklaşımı: Seveso Direktifleri

- Avrupa Birliği genelinde, **tehlikeli maddelerin** dahil olduğu **büyük kaza** tehlikelerinin kontrolü ve gerçekleşmeleri halinde etkilerinin azaltılması için **1982** yılından bu yana yasal düzenleme mevcuttur.
- **82/501/EEC (Seveso) Direktifi** ile başlayan süreç, orantılı kapsam, risk bazlı değerlendirme, ve denetim üzerinden kontrol bazlı yaklaşımını kazalardan alınan derslerle güncelleyerek devam ettirmektedir.
- Şu anda yürürlükte olan **2012/18/EC (Seveso III) Direktifi** endüstriyel kazaların önlenmesi için zaman içerisinde kademeli olarak gelişen yasal mevzuata dünya çapında bir model oluşturmaktadır.

Temel Prensipler

Bilgi Birikiminden Öğren

Kaza raporlaması ve veri analizi

Ders Çıkarma

Önleme

Kuralları Koy

Kuruluşlar, denetim rejimleri ve bilgi paylaşımı için mevzuat

Riski Sınırla

Risklerin belirlenmesi, güvenlik önlemleri ve arazi kullanımı ile yönetimi

Müdahale

Hazırlık

Etkiyi Sınırla

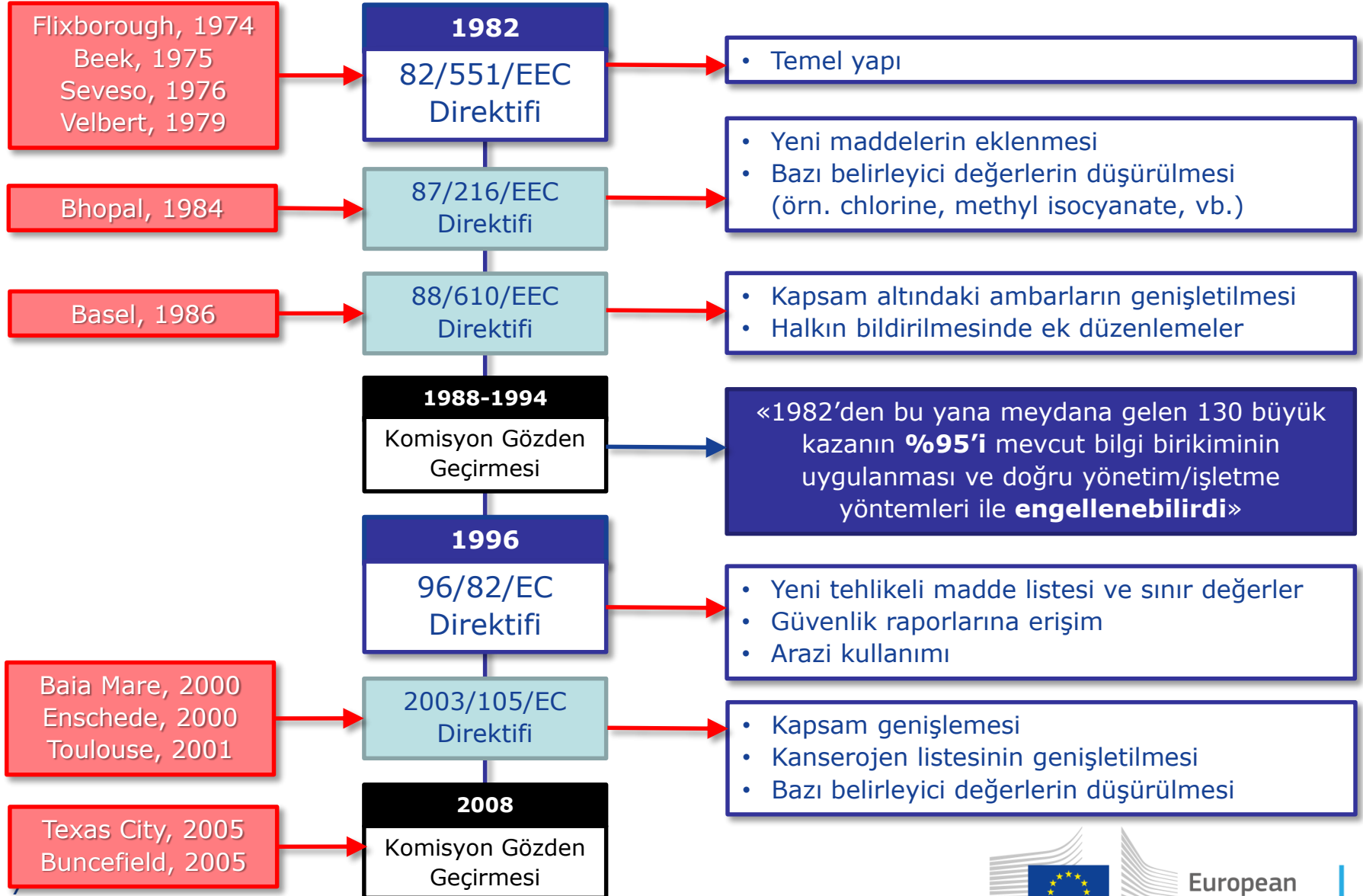
Acil durum planlarının oluşturulması ve test edilmesi, güvenlik önlemlerinin halka iletilmesi

Temel Yapı

- **Kuruluşlar** bulundurdukları tehlikeli maddelerin özellikleri ve miktarlarına bağlı olarak **kapsam altına** girer ve **alt veya üst seviye** olarak sınıflandırılır.
- Kapsam altındaki kuruluşların işletmecileri büyük kazaların önlenmesi ve etkilerinin azaltılması için gerekli **bütün önlemleri** alır.
 - **Bildirimde** bulunur.
 - Kuruluş için **Büyük Kaza Önleme Politikası** oluşturur.
 - Üst seviye kuruluş ise **Güvenlik Raporu** hazırlar ve yetkili makamlara iletir.
 - Üst seviye kuruluş ise **Dahili Acil Durum Planı** hazırlar ve yetkili makamlara iletir.
 - **Kazaları** haber verir.
- **Yetkili makamlar:**
 - Kuruluşları mevzuat ve uygulama açısından **denetler**
 - Üst seviye tesisler için **Harici Acil Durumu Planı** hazırlar.
 - Direktif uygulamalarını ve kazaları Avrupa Komisyonu'na **raporlar**.
- **Halk**, güvenlik önlemleri ve kaza durumunda nasıl davranmaları gerektiği konularında **bilgilendirilir**.

Seveso Direktiflerinin Gelişimi

Seveso II Direktifi'nin İzlenmesi

- eSPIRS – Seveso Kuruluşları Veri Tabanı
- eMARS – Büyük Kaza Veri Tabanı
- Üye Ülkelerin içeriği önceden belirlenmiş anketler ile gerçekleşen periyodik bildirimlerine dayanılarak hazırlanan resmi raporlar

COMMISSION

Report on the application in the Member States of Council Directive 82/501/EEC of 23 June 1982 on the approximation of laws, regulations, administrative provisions and conditions of certain Member States for the period 1994-1996

(1999/C 291/01)

1994-1996
1999/C 291/01

Report on the application in the Member States of Directive 82/501/EEC of 23 June 1982 on the approximation of laws, regulations, administrative provisions and conditions of certain Member States for the period 1997-1999

(2002/C 28/01)

1997-1999
2002/C 28/01

(Text with EEA reference)

TABLE OF CONTENTS

1. Introduction 1

1.1. The Seveso II Directive 1

1.2. Reporting 2

2. Summary of Member States contributions 3

2.1. Number of upper tier establishments 3

2.2. Safety reports 4

2.3. Internal Emergency Plans 4

2.4. External Emergency Plans 5

2.5. Information on safety measures to the public 6

2.6. Inspections 7

2.7. Other issues 7

3. Number of accidents 8

4. Enforcement 8

4.1. Confirmation and rapid application 8

4.2. Additional measures in the case of Member States 9

4.3. Attendance 9

5. Summary and conclusions 9

2000-2002
...

REPORT FROM THE COMMISSION

Report on the application in the Member States of Directive 82/501/EEC on the control of major accidents hazards involving dangerous substances for the period 2003-2005

(Text with EEA reference)

2003-2005
...

REPORT FROM THE COMMISSION

Report on the application in the Member States of Directive 82/501/EEC on the control of major accidents hazards involving dangerous substances for the period 2006-2008

(Text with EEA reference)

2006-2008
C(2010)5224

Report on the application in the Member States of Directive 82/501/EEC on the control of major accidents hazards involving dangerous substances for the period 2009-2011

(Text with EEA reference)

2009-2011
C(2013)4035

REPORT FROM THE COMMISSION

Report on the application in the Member States of Directive 82/501/EEC on the control of major accidents hazards involving dangerous substances for the period 2012-2014

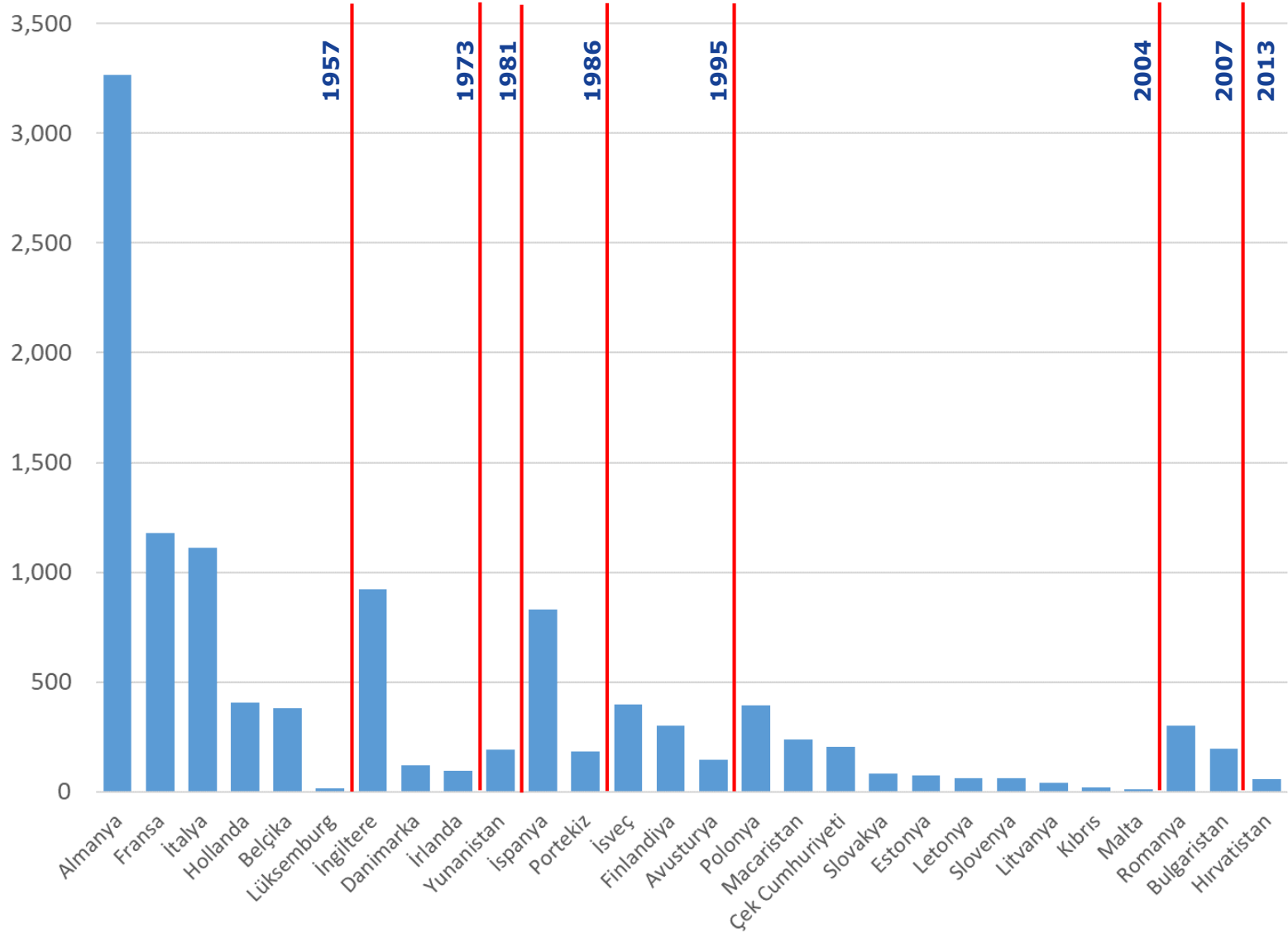
(Text with EEA reference)

2012-2014
COM(2017)665

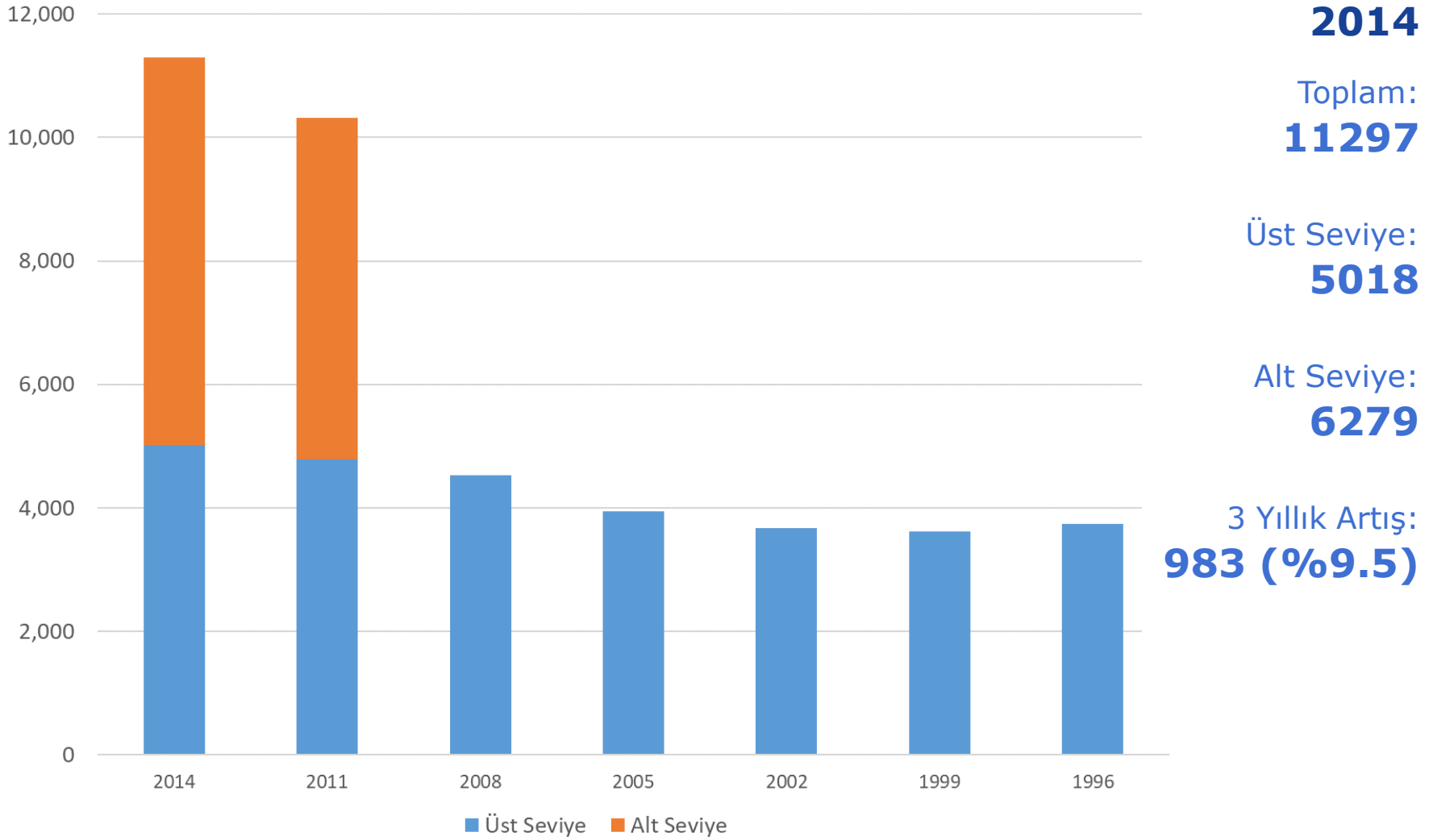
ÇOK YAKINDA

2015-2018
2020

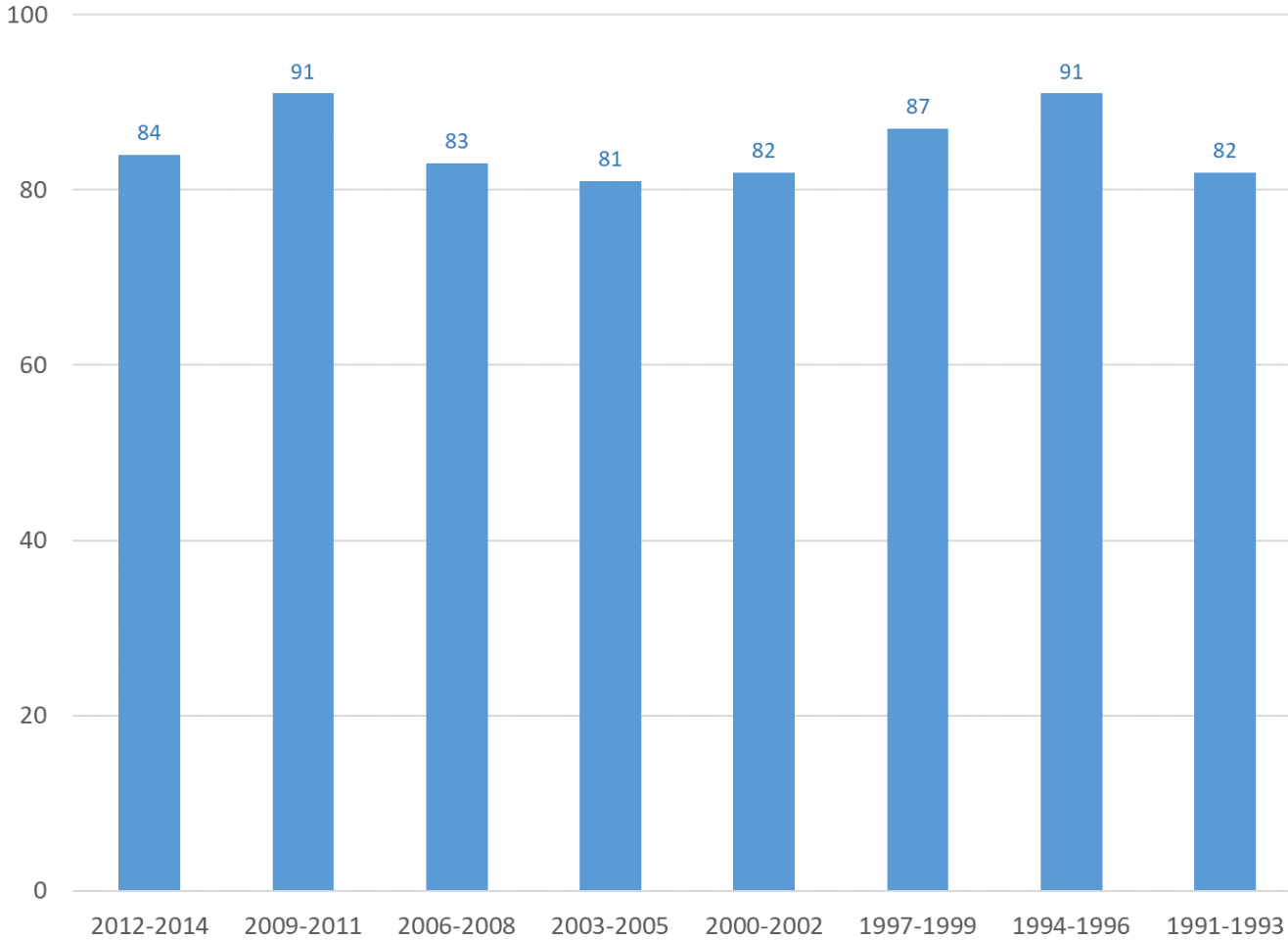
Direktif Kapsamındaki Kuruluşların Üye Ülkelere Göre Dağılımı

Direktif Kapsamındaki Kuruluş Sayısı

Raporlanan Büyük Kazaların Değişimi*

2000-2014

Toplam Raporlanan:
490

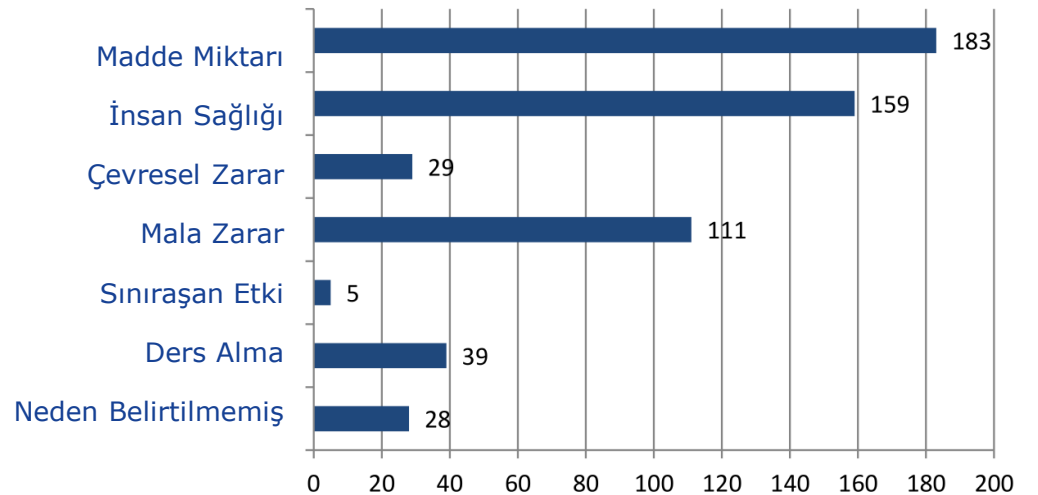
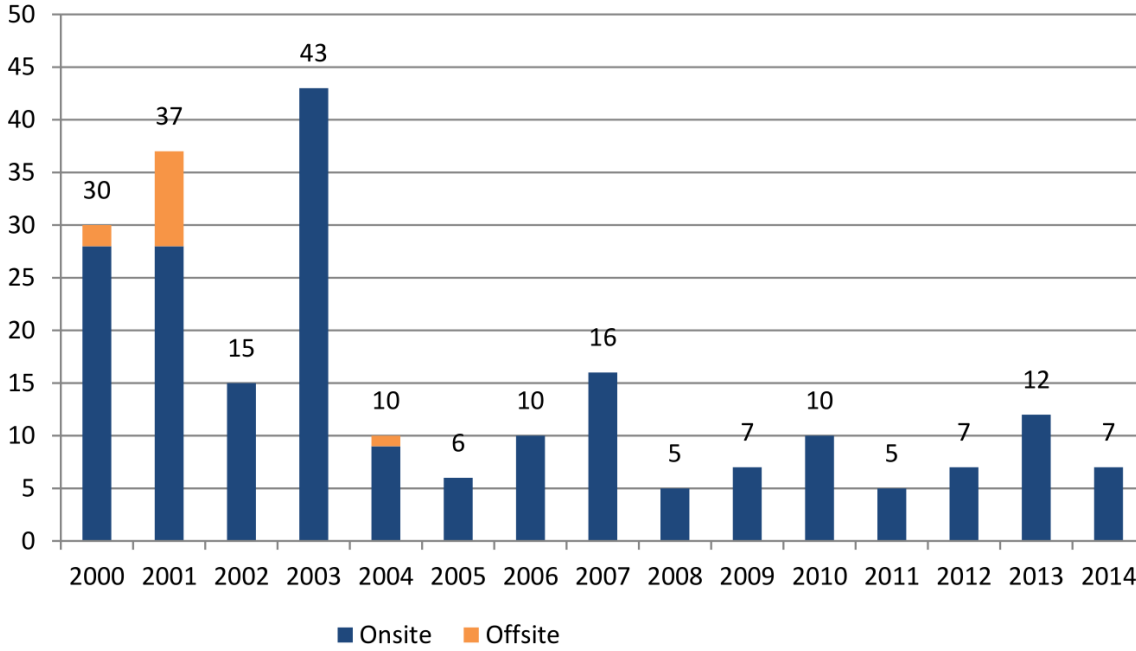
Ek VI Kriterlerini Karşılamanı:
421

Üst Seviye:
~70%

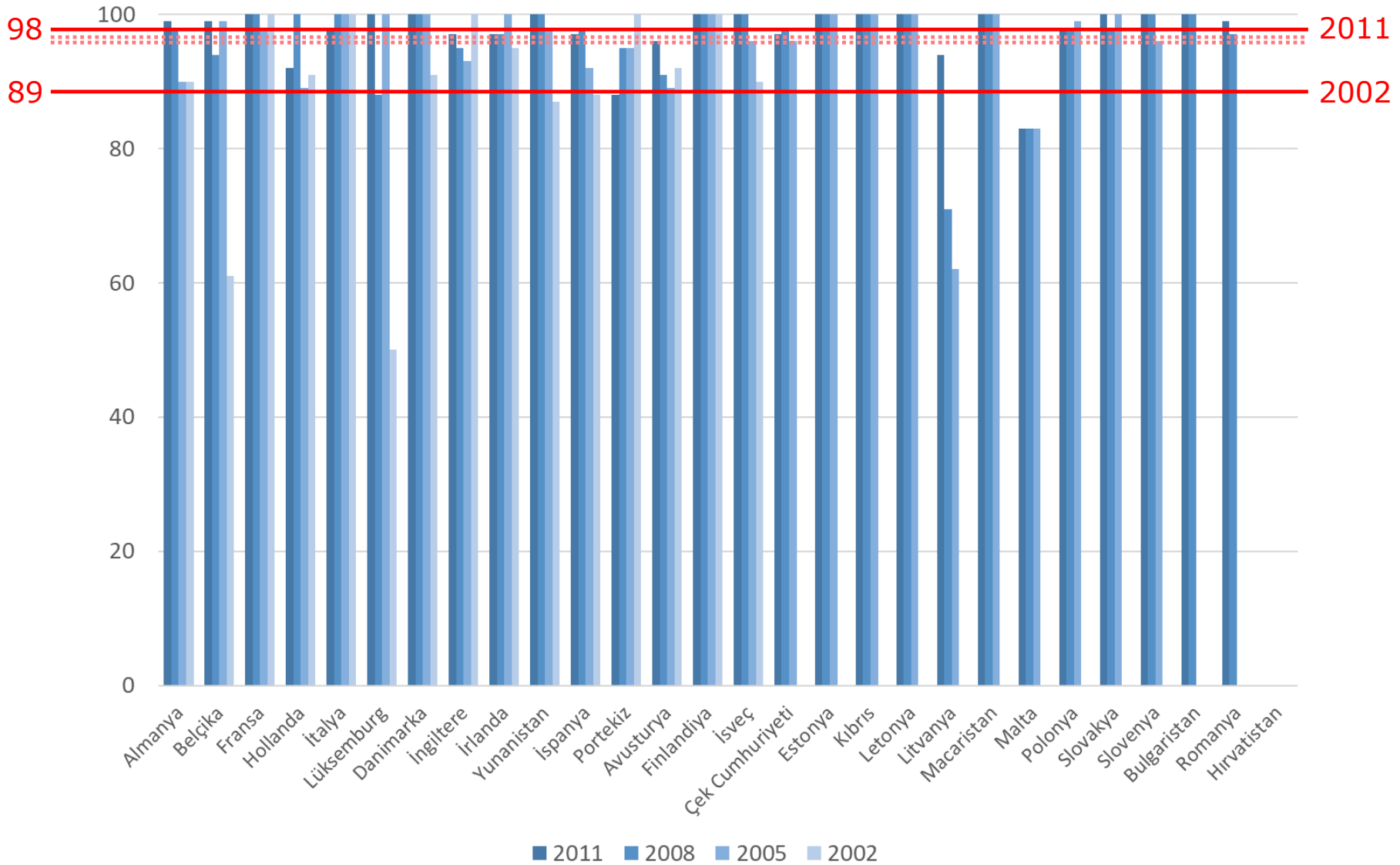
Yıllık Ortalama:
~30

* EK VI'da belirtilen raporlama kriterlerinden en az birini karşılayan kazalar (hamak kala vb. hariç)

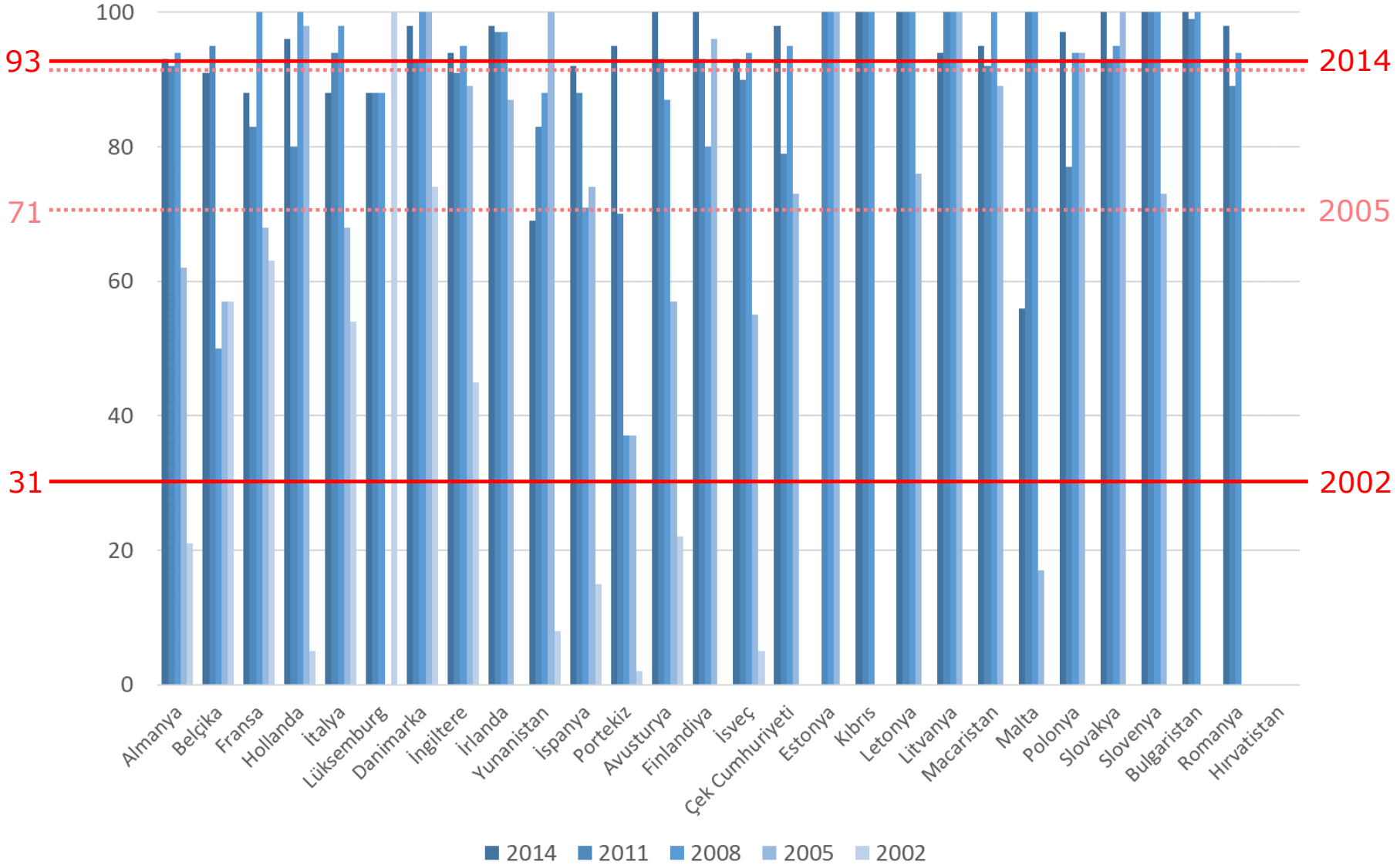
Raporlanan Büyük Kazaların Özellikleri

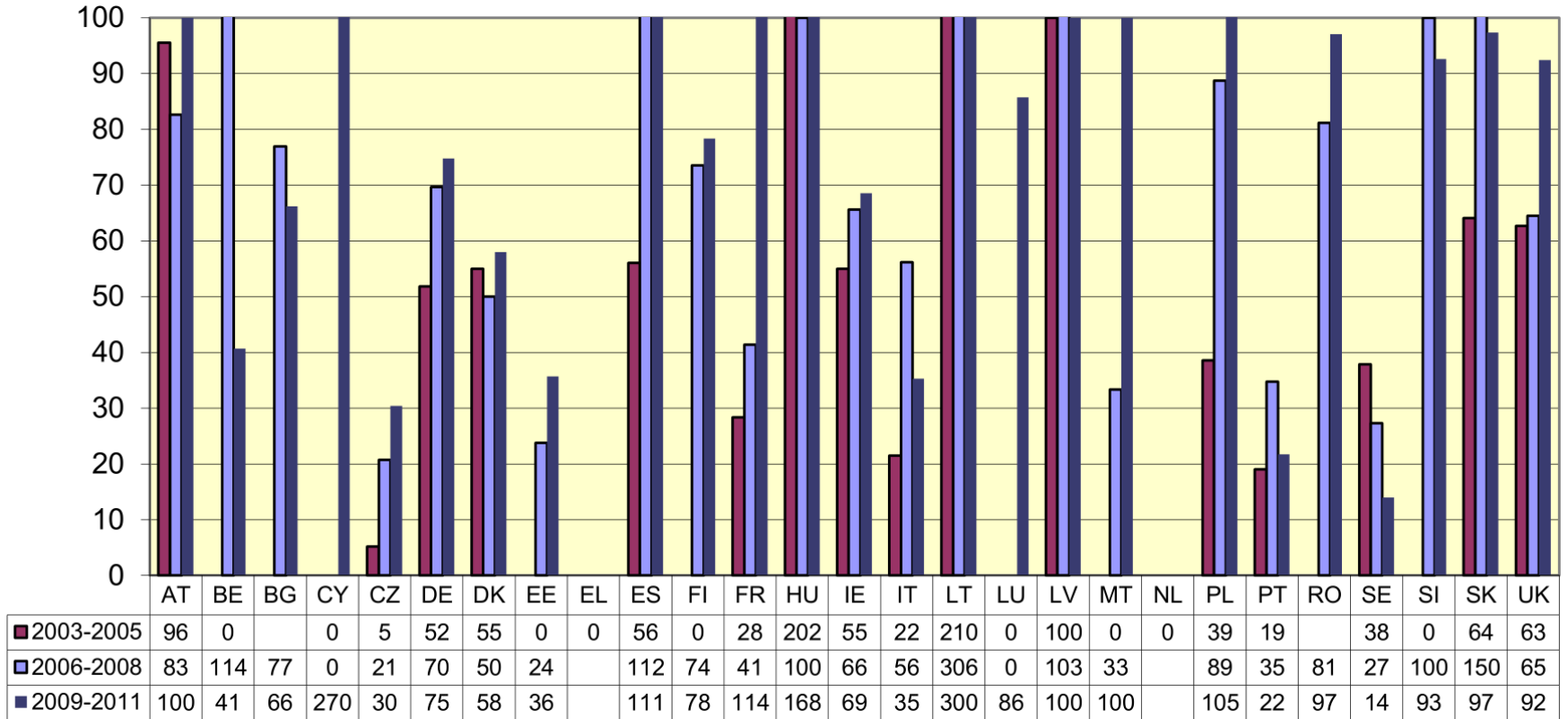
Güvenlik Raporlarının Gönderilme Oranı

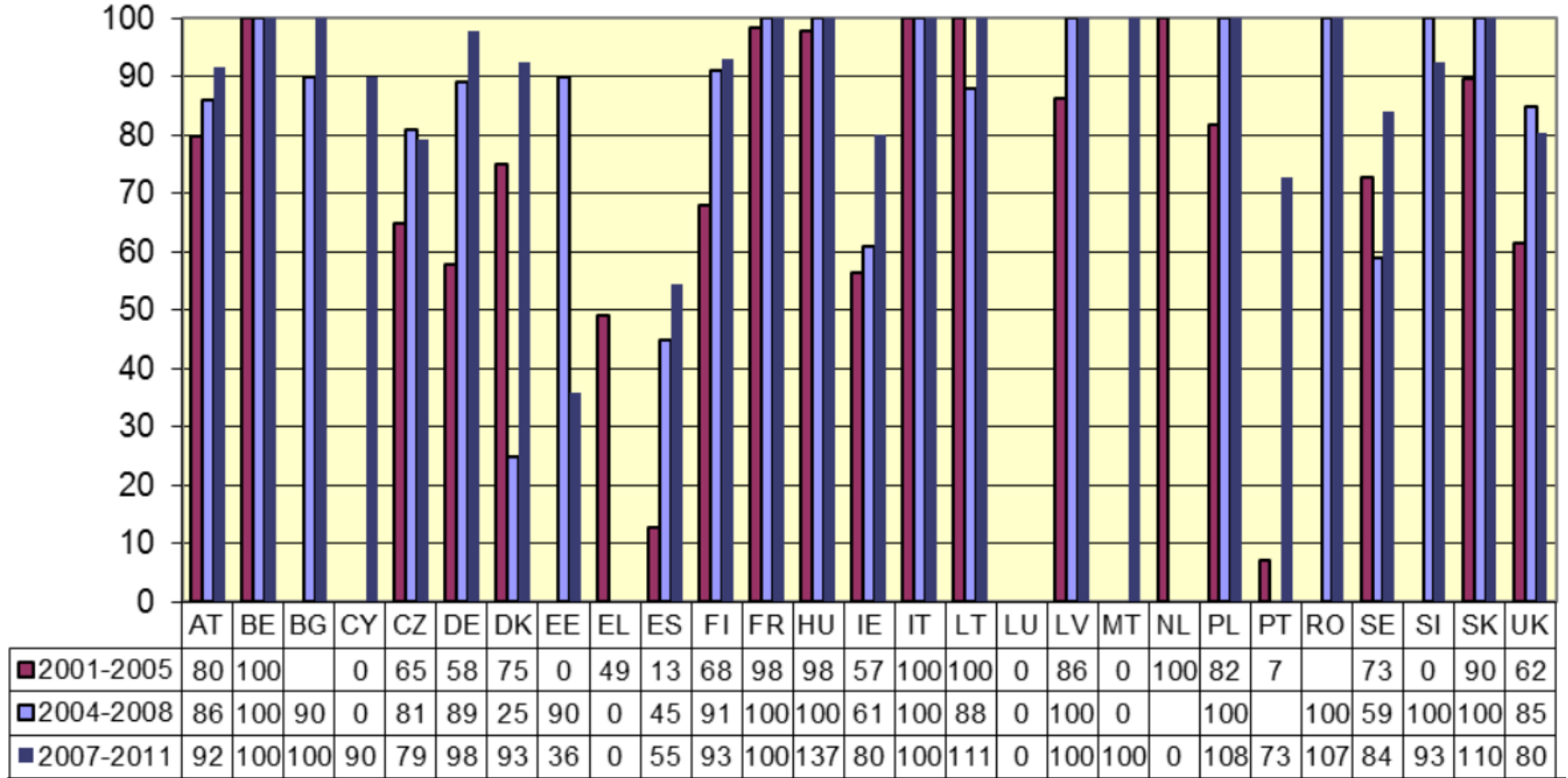
Harici Acil Durum Planlarının Kapsam Oranı

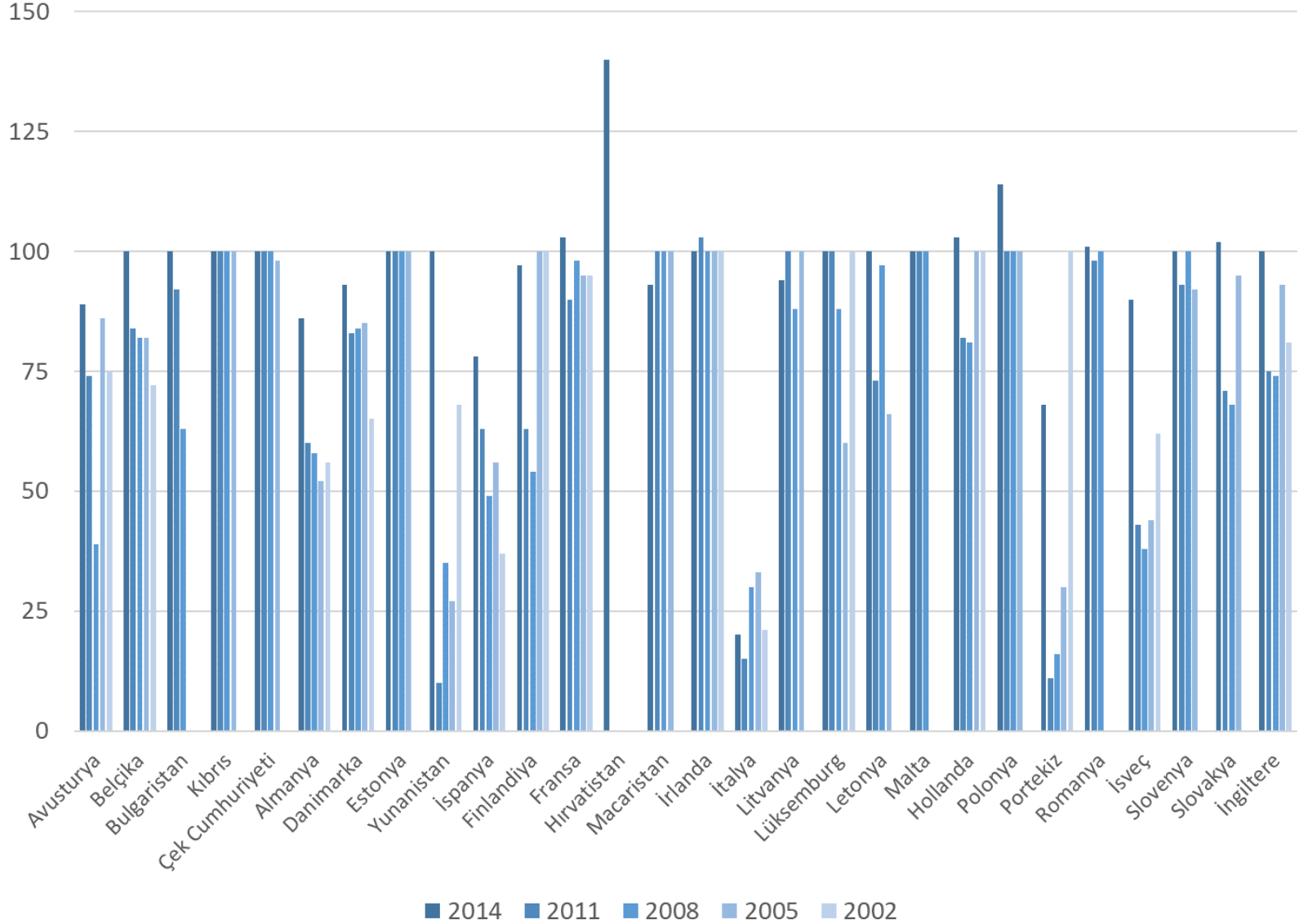
Test Edilen Harici Acil Durum Planı Oranı

Halkın Bilgilendirildiği Üst Seviye Kuruluş Oranı

Denetlenen Yüksek Seviye Kuruluş Oranı

Seveso Direktifinin Etkinliği

- **F-SEVESO**: Seveso II Direktifinin Etkinliğinin Araştırılması (Salvi, O. vd., 2008)
- Gerekçe
 - Direktifin **gözden geçirilmesi** çalışmalarına girdi sağlamak
- Amaçlar
 - Pratik uygulamanın seviyesinin ve kalitesinin belirlenmesi
 - Olası iyileştirmelerin tespiti
- Odak Noktaları
 - Direktifin kuruluşlar ile ilgili getirdiği **düzenlemelerin** büyük kazaların önlenmesi ve etkilerinin azaltılması için **yeterliliği**
 - Düzenlemelerin gerçek etkilerinin **tespiti**
 - Çeşitli Üye Ülkeler ve endüstriyel sektörler için uygulamanın etkinliği ve **olası pazar etkisinin değerlendirilmesi**

Seveso Direktifinin Etkinliğinin Tespiti: Yöntem

- Üye Ülkeler ve endüstriyel sektörlerden temsili örnekleme ile anket çalışması

Üye Ülkeler	Endüstriyel Sektörler
<ul style="list-style-type: none">• Almanya• İngiltere• İtalya• Fransa• İspanya• İsveç• Hollanda• Polonya	<p>Kuruluş: %80</p> <p>Patlayıcıların üretimi ve depolanması Metal rafinasyon ve işleme Toplan ve perakende depolama Petrokimya Pestisit Pharmaceuticals Genel kimyasal üretimi Plastik ve lastik üretimi Enerji üretim-dağıtım Yiyecek-içecek</p> <p>Kuruluş: %83</p> <p>Kaza: %86</p>

- Katılımcılar: > 100 **endüstri**, > 30 **yetkili makam**, > 20 **STK**
- Anketlere ek olarak yüz yüze görüşme

Seveso Direktifinin Etkinliğinin Tespiti: Sonuçlar

- **Bütün gruplar** Direktif uygulamalarının Direktif kapsamı dışındaki kuruluşlarla karşılaştırıldığında kayda değer seviyede **yüksek güvenlik** sağladığını düşünüyor.
- Direktif gereksinimleri, tehlikeler hakkında **farkındalık yaratılmasını** ve risk kontrolü için **önlemler geliştirilmesini** sağlıyor.
- **Bütün gruplar**, Direktifin büyük kazaların önlenmesi ve etkilerinin azaltılması için **uygun** olduğunda hemfikir.
- **Gereksinimler** bu amaçlara ulaşmak için yeterli ve diğer yasal düzenlemeler ile **bütünlük sağlıyor**.
- İki seviyeli yaklaşım genel olarak uygun, ancak üst seviye kuruluşlara ait bazı zorunlulukların (örn. güvenlik raporunun hazırlanması) alt seviye kuruluşlara **da uygulanabilir**.

Seveso Direktifinin Etkinliğinin Tespiti: Sonuçlar

- Katılımcılar, Direktifte **gereksiz düzenlemeler** olduğunu dşunmyor.
- Direktifin Avrupa Endüstrisi'nin **rekabetçiliği** zerine olumsuz etki yarattığına dair herhangi bir kanıt bulunmuyor.
- Direktif uygulamalarının **homojen olmamasının** pazar bozulmasına neden olduğuna dair net kanıt bulunmuyor.
- Endüstrinin genel görüşü Direktif uygulamasının **maliyetinin** «yüksek olmadığı» ve **zorunlulukların** «zaten uygulanması gerektiği» yönünde.
- Direktifin getirebileceği rekabet avantajı ve özellikle gelişmekte olan ülkelerle karşılaştırıldığında oluşabilecek pazar bozulması konularında görüşler farklılık göstermektedir. Güvenlik zorunluluklarının üretimi 3. lkelere taşımada etkisi konusunda da görüş ayrılıkları bulunmaktadır.
- Genel olarak, maliyetlerin tamamı dikkate alındığında güvenlik harcamalarının büyük resmin bir parçası olduğu görüşü hakim. Endüstri, **güvenlik harcamalarının** uzun vadece kazanç getireceğini kabul ediyor.

Seveso Direktifinin Etkinliğinin Tespiti: Problemler

- Uygulamaya koyamanın (bazen aynı ülke içinde bile) **homojen olmaması**
 - Çok-uluslu Őirketler için uygulama zorlukları
 - Kuralların farklı olduğu izlenimi
 - **OLASI ÇÖZÜMLER**
 - En iyi uygulamaların paylaŐılması
 - Yetkimi makamlar arasındaki koordinasyonun iyileŐtirilmesi
 - Rehber dokümanların hazırlanması (rn. risk analizi, GYS, Natech, Domino Etkileri, vb.)
- Güvenlik ile ilgili diğer yasal **mevzuatla akıŐma**
 - AB seviyesi: ATEX, OHS; Ulusal seviye: Yangından Korunma
 - **OLASI ÇÖZÜMLER**
 - Direktiflerin ilgili bölümlerinin çapraz referanslanması
 - Ulusal seviyede denetimlerin koordine edilmesi
- PaydaŐlar arası iletiŐimin **yetersiz kalması**
 - **OLASI ÇÖZÜMLER**
 - Karar alma süreçlerine bütün paydaŐların, özellikle halkın, katılımının sağlanması
 - Halka yönelik risk iletiŐiminin iyileŐtirilmesi ve risk yönetimi sürecine dahil edilmesi

Seveso Direktifinin Etkinliğinin Tespiti: Tavsiyeler

- Alt seviye kuruluşlara da Güvenlik Raporu hazırlama (veya en azından büyük kaza senaryolarını belirleme) ve Güvenlik Yönetim Sistemi oluşturma yükümlülüğü getirilmesi.
- Farklı paydaşlar arasında diyaloğu arttırıcı ve bilgi akışını sağlayıcı düzenlemeler yapılması.
- Güvenlik raporlarında çevresel boyutların dikkate alınması.
- Karışımların daha iyi ele alınması.
- Direktif kapsamının boru hatları, demiryolu istasyonları, limanlar gibi diğer tesisleri de içerecek şekilde genişletilmesi.
- Emniyet ile ilgili konuların Direktife entegre edilmesi.
- Direktif ile güvenlikle ilgili diğer yasal düzenlemeler arasındaki bağların netleştirilmesi ve düzenlemelerin daha sinerjik hale getirilmesi.

Seveso III Direktifi'nin Yürürlüğe Girmesi

2008

Komisyon Gözden Geçirmesi

Öneri

- Avrupa Komisyonu
 - 21/12/2010: Komisyon Kabulü
 - 22/12/2010: Parlamento'ya ve Konsey'e İletim

Görüşler

- Ekonomik ve Sosyal Komite
 - 15/06/2011: Komite Görüşü

İlk Okuma

- Avrupa Parlamentosu
 - 14/06/2012: İlk Okuma Görüşü
- Avrupa Birliği Konseyi
 - 21/06/2011: Tartışmalar
 - 19/12/2011: Tartışmalar
 - 26/06/2012: Avrupa Parlamentosu'nun İlk Okuma Pozisyonunun Onayı
- Avrupa Komisyonu
 - 14/06/2012: Avrupa Parlamentosu'nun İlk Okuma Pozisyonunun Onayı

İmza

- Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Birliği Konseyi
 - 04/07/2012: İmza
 - 24/07/2012: Resmi Gazete'de Yayın

Seveso III Direktifi'nin İç Hukuka Aktarımı ve Uygulanması için Zaman Çizelgesi

Konu	Son Tarih	Referans
Yürürlüğe giriş	13.08.2012	Md. 33
Md. 30'un iç hukuka aktarımı ve uygulanması	14.02.2014	Md. 31(1)
Md. 30 haricindeki maddelerin iç hukuka aktarımı ve uygulanması	31.05.2015	Md. 31(1)
Kaza ve tesis veritabanlarının oluşturulması ile 4-yıllık raporlama ve tesis bilgilerinin iletişimi için formatların belirlenmesi	01.01.2015	Md. 21(5)
96/02/EC Direktifi'nin yürürlükten kalkması	01.06.2015	Md. 32
Üye Ülkelerin yaptırımlara yönelik hükümleri bildirmesi	01.06.2015	Md. 28
Yetki devri hakkında Komisyon Raporu (∞ 5 yıl)	13.11.2016	Md. 26(1)
Direktifin uygulanması konusunda Üye Ülke raporları (∞ 4 yıl)	30.09.2019	Md. 21(2)
Direktifin uygulanması konusunda kapsamı genişletmeye yönelik değerlendirmeyi de içeren Komisyon raporu (∞ 4 yıl)	30.09.2020	Md. 29(1)
Üye Ülkelerin kaza raporlamaları için format belirlenmesi	-	Md. 18(3)
Güvenlik mesafesi ve Domino Etkisi için Komisyon rehberleri	-	Md. 24

Büyük Endüstriyel Kazaların Kontrolü Yönetmeliği

- **18/08/2010:** Büyük Endüstriyel Kazaların Kontrolü Hakkında Yönetmelik (ÇOB) [Yürürlüğe girme süresi 2 yıl]
- **31/07/2012:** Değişiklik [Diğer hükümler 1/1/2014 tarihinde yürürlüğe girer (23.1(b))]
- **30/12/2013:** Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik (ÇSGB-ÇŞB) [Risk indirimi, harici acil durum planları: 1/1/2017, Diğer maddeler: 1/1/2016]
- **24/01/2015:** Güvenlik Raporu Tebliği (ÇSGB-ÇŞB)
- **04/08/2015:** Büyük Kaza Önleme Politika Belgesi Tebliği (ÇSGB-ÇŞB)
- **31/03/2015:** Dahili Acil Durum Planı Tebliği (ÇŞB)
- **02/08/2016:** Değişiklik [9. ve 14.1 maddeler: 01/07/2017, 10. ve 11. maddeler: 31/12/2016 (25.1(b))]
- **18/07/2017:** Değişiklik [9. ve 14.1 maddeler: 01/07/2019, 10. ve 11. maddeler: 31/12/2018 (yapılan işlemler iptal, raporlar iade), 7. madde bildirimleri güncellenmesi: 18/07/2018, Yeni EK 1]
- **02/03/2019:** Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik (AÇSHB; ÇŞB; İB)

Seveso III Direktifinin Getirdikleri

- Tanımlamaların daha net ve anlaşılır hale getirilmesi
- Direktif kapsamını belirleyen tehlikeli maddelerin (EK 1) CLP (SEA) Yönetmeliği (EC 1272/2008) ile uyumlu hale gelmesi
- EK I'in değiştirilmesini gerektiren durumlarla ilgili düzenlemeler
- Denetimler için daha sıkı düzenlemeler
- Halkın güvenlik bilgilerine erişiminin güçlendirilmesi
- Halk katılımının güçlendirilmesi
- Adalet hakkı ile ilgili düzenlemeler

Seveso III Direktifi

Madde	Başlık
Art. 1	Konu
Art. 2	Kapsam
Art. 3	Tanımlamalar
Art. 4	Belli Bir Tehlikeli Madde için Büyük Kaza Tehlikelerinin Değerlendirilmesi
Art. 5	İşletmecinin Genel Yükümlülükleri
Art. 6	Yetkili Makam
Art. 7	Bildirim
Art. 8	Büyük Kaza Önleme Politikası
Art. 9	Domino Etkileri
Art. 10	Güvenlik Raporu
Art. 11	Bir Tesis, Kuruluş veya Depolama Tesisinin Modifikasyonu
Art. 12	Acil Durum Planları
Art. 13	Arazi Kullanım Planlaması
Art. 14	Halkın Bilgilendirilmesi
Art. 15	Halkın Görüşünü Alma ve Karar Alma Sürecine Katılım
Art. 16	Büyük Kaza Sonrası İşletmeci Tarafından Sağlanacak Bilgiler ve Yapılacak Eylemler
Art. 17	Büyük Kaza Sonrası Yetkili Makam Tarafından Yapılacak Eylemler
Art. 18	Büyük Kaza Sonrası Üye Ülke Tarafından Sağlanacak Bilgiler
Art. 19	İşletmenin Durdurulması
Art. 20	Denetimler
Art. 21	Bilgi Sistemi ve Bilgi Alışverişi
Art. 22	Bilgiye Erişim ve Gizlilik
Art. 23	Yargıya Erişim
Art. 24	Rehberlik
Art. 25	Eklerin Değiştirilmesi
Art. 26	Delegasyon Uygulaması
Art. 27	Komite Prosedürü
Art. 28	Cezalar
Art. 29	Raporlama ve Gözden Geçirme
Art. 30	96/82/EC Direktifi'nde Değişiklik
Art. 31	İç Hukuka Aktarım
Art. 32	Repeal
Art. 33	Yürürlüğe Giriş
Art. 34	Muhataplar
Ek I	Tehlikeli Maddeler
Ek II	Güvenlik Raporunda Bulunması Gereken Aşgari Bilgiler (Md. 10)
Ek III	Güvenlik Yönetim Sistemi ve Büyük Kazaların Önlenmesi Yönünden Kuruluş Organizasyonu Hakkında Bilgiler (Md. 8(5) ve 10)
Ek IV	Acil Durum Planlarında Bulunması Gereken Veri ve Bilgiler (Md. 12)
Ek V	Halkın Bilgilendirilmesi İle İlgili Bilgiler (Md. 14(1) ve 14(2).a)
Ek VI	Büyük Kazanın Komisyonla Bildirim Kriterleri (Md. 18(1))
Ek VII	Korelasyon Tablosu

Seveso II → III: Tanımlar (Md. 3)

- Mevcut tanımlarda rafinasyon ve yeni tanımlamalar
 - Kuruluş
 - **Alt Seviye Kuruluş** (TM miktarı: \geq Ek 1 Sütun 2 ve $<$ Ek 1 Sütun 3, veya $TK_{\text{Sütun 2}} \geq 1$)
 - **Üst Seviye Kuruluş** (TM miktarı: \geq Ek 1 Sütun 3, veya $TK_{\text{Sütun 3}} \geq 1$)
 - **Komşu Kuruluş** (büyük kaza riskini veya etkilerini arttıracak yakınlıktaki kuruluş)
 - **Yeni Kuruluş** (06/2015'den sonra inşa edilen, şletmeye geçen veya tesisleri/aktivitelerindeki değişiklik nedeniyle tehlikeli madde envanteri değişen)
 - **Mevcut Kuruluş** (96/82/EC kapsamında, 01/06/2015'den sonra kapsamı değişmeyen kuruluş)
 - **Diğer Kuruluş**
- **Tehlikeli Madde** (Ek 1'de kapsanan hammadde, ürün, yan ürün, kalıntı veya ara ürün)
- **Tehlikeli Maddenin Mevcudiyeti:** (gerçek veya öngörülen tehlikeli maddenin Ek 1'deki değerlerden fazla bulunması)

Seveso II → III: Bildirim (Md. 7)

- Kuruluşun **yakın çevresinde** büyük kazaya neden olabilecek veya etkilerini arttırabilecek faktörler hakkında bilginin neler içermesi gerektiği: **komşu kuruluşlar**, kapsam dışı diğer tesisler, büyük kaza ve domino etkisi risklerini arttıran alanlar (Md. 7.1.g).
- Bildirimler, tehlikeli madde envanterinde veya proseslerde değişim **olmadan önce** yapılmalı (olduktan sonra değil) (Md. 7).

Seveso II → III: Büyük Kaza Önleme Politikası (Md. 8)

- Hazırlanması **bütün** kuruluşlar için zorunlu (ulusal düzenlemeye bağlı olarak yetkili makama da gönderilmesi gerekebilir).
- Büyük kaza **tehlikeleri ile orantılı** olmalı.
- İşletmecinin yönetsel rolü ve yükümlülükleri ile büyük kaza tehlikelerinin kontrolünü ve yüksek seviyede güvenliği **sürekli olarak iyileştirmek** için taahhütünü içermeli.
- **Periyodik** olarak gözden geçirilmeli ve **5 yılda bir** güncellenmeli.
- Büyük kaza tehlikeleri ile kuruluş organizasyonunun veya aktivitelerin karmaşıklığı ile **orantılı şekilde** Güvenlik Yönetimi Sistemi **ve** diğer uygun yöntemlerle uygulanmalı.
- Alt Seviye Kuruluşlar Ek III'deki prensiplerle uyumlu olacak şekilde başka **yönetim sistemleri** ve diğer uygun yöntemlerle uygulayabilir.

Seveso II → III: Domino Etkileri (Md. 9)

- **Yetkili makam** domino etkileri olabilecek kuruluşları belirlerken sadece kuruluştan gelen bilgileri değil, **aktif olarak** edindiği ek bilgileri de kullanacak (Md. 9)
- Kuruluşların **coğrafi konumuna** bağlı durumları (örn. Olası doğal afet tehlikeleri = Natech) dikkate alınacak.
- Elde edilen **ek bilgiler** işletmeci ile paylaşılacak (Md. 9)
- Domino etkisi riski olan işletmeciler halkı ve **Direktif kapsamı dışındaki komşu kuruluşları** bilgilendirmede yardımcı olacak.
- **Denetleme planı**, olası domino etkilerinin bulunabileceği kuruluşları kapsayacak (Md. 20)
- Komisyon güvenlik mesafesi ve domino etkileri ile ilgili **rehber** hazırlayabilir (Md. 24)
- **Harici acil durum planlarında** domino etkileri dikkate alınacak (Ek IV(2).e)

Seveso II → III: Güvenlik Raporu (Md. 10)

- Güvenlik raporu bir büyük kaza meydana geldiğinde gözden geçirilecek ve gerekirse güncellenecek (Md. 10.5)
- Bildirim, Güvenlik raporu, Güvenlik Yönetim Sistemi ve BKÖP, kuruluşta büyük kaza tehlikelerini etkileyecek veya kuruluşun seviyesini değiştirecek bir değişiklik **olmadan önce** gözden geçirilir ve gerekirse güncellenir (Md. 11).

Seveso II → III: Acil Durum Planları (Md. 12)

- Yetkili makamlar işletmeciden gerekli bilgileri aldıktan sonra 2 yıl içerisinde harici acil durum planını hazırlar.
- İşletmeci tehlikeli madde envanterinde değişiklik nedeniyle seviye değişikliğine yol açacak değişiklikten **önce** planı hazırlar.
- Harici acil durum planları oluşturulmadan veya ciddi şekilde değiştirilmeden önce halka görüşünü belirtme imkanı sağlanır.

Seveso II → III: Arazi Kullanımı Planlaması (Md. 13)

- Korunacak mesafelerin «**güvenlik**» mesafesi olduğu pekiştirilmiş.
- **Hasas doğa alanları** ile benzer ilgi alanları için güvenlik mesafeleri veya diğer uygun önlemlerle koruma yapılabilir.
- Mevcut kuruluşlar için ek teknik önlemler alınırken sadece insan sağlığı değil, **çevresel riskler** de dikkate alınmalı.
- Arazi kullanımı politikaları **belirlenirken** işletmeciler, kuruluş kaynaklı riskler hakkında **yeterli bilgi** sağlamalı (alt seviye kuruluşlar için Yetkili Makamın talebi durumunda).

Seveso II → III: Bilgilendirme (Md. 14)

- Ek 5'de yer alan bilgiler kuruluş seviyesine bakılmaksızın **kalıcı** olarak (elektronik dahil) **halka açık** olacak.
- Üst seviye kuruluşlar:
 - Talep halinde, tehlikeli madde envanteri 2003/4/EC Direktifi doğrultusunda erişilir kılınacak (Md. 14.2).
 - Talep halinde, güvenlik raporu 2003/4/EC Direktifi doğrultusunda erişilir kılınacak. Sınırlama olduğu durumda teknik olmayan özet sunulacak (Md. 14.2).
 - Bilgiler **diğer komşu** üst seviye kuruluşlarla da paylaşılacak (Md. 14.2).
- Yetkili Makam:
 - Talep halinde, **ellerinde bulundurdukları** bilgileri 2003/04/EC Direktifi doğrultusunda erişilir kılacak (Md. 22)
 - Kaza olması durumunda etkilenebilecek kişileri haberdar edecek (Md. 17(e)).

Seveso II → III: Halkın Katılımı (Md. 15)

- Yeni bir kuruluş planlanırken, mevcut kuruluşta önemli değişiklik yapılmadan önce ve mevcut kuruluşlar etrafında yeni imar yapılmadan önce halka fikrini erken belirtme şansı verilir.
- Halk proje ve riskler hakkında detaylı bilgilendirilir
- Karar verilme aşamasında halkın görüşü dikkate alınır. Ne şekilde dikkate alındığı, eğer alınmadıysa neden alınmadığı açıklanır.

Seveso II → III: Denetimler (Md. 15)

- Kapsam altındaki bütün kuruluşları içerecek denetleme planı (ulusal, bölgesel, veya lokal) aşağıdaki başlıkları içermelidir:
 - Domino etkileri yaşanabilecek kuruluş gruplarının listesi
 - Büyük kaza riskini veya etkilerini arttıracak harici risklerin veya tehlike kaynaklarının bulunduğu kuruluşların listesi
 - Rutin ve Rutin Dışı denetleme prosedürleri
 - Denetleyici makamlar arasında işbirliğine yönelik hususlar
- Sistemik önceliklendirme programı **olmadığı** takdirde denetleme planına uygun denetlemeler üst seviye kuruluşlar için **yılda bir**, alt seviye kuruluşlar için **üç yılda birden az olamaz**.
- Sistemik önceliklendirme asgari olarak insan sağlığı ve çevre üzerine olası etkiler ve Direktif gereksinimlerine uyumu baz almalı.
- Ciddi şikayet, ciddi kaza ve ramak kaza ve Direktife uymama nedeniyle yaşanan kaza veya olaylardan sonra rutin dışı denetim yapılmalı.
- Denetim sonucu, bütün gerekli eylemleri de içerecek şekilde, 4 ay içerisinde işletmeciye iletilmeli.

Seveso II → III: EK 2

- Güvenlik Raporu
 - Güvenlik raporu **komşu kuruluşlar** hakkında bilgi içermeli (2.c)
 - Proses bilgileri **en iyi uygulama** bilgilerini içermeli (3.b)
 - Kaza senaryolarını tetikleyebilecek **nedenlerin** detaylı açıklamasını (operasyonel nedenler, harici etkiler, **doğal afetler**) içermeli (4.a.i-iii)
 - Kaza etkilerinin azaltılması için **kurulu ekipman** hakkında detaylı bilgi içermeli (örnek ekipman listesi yer alıyor).
 - Etkinin azaltılması için **teknik ve teknik olmayan önlemler** hakkında bilgi içermeli (5.d)

Seveso II → III: EK 3

- Güvenlik Bilgi Sistemi
 - Sürekli iyileştirme ihtiyacı hakkında **farkındalık artırıcı** ölçütleri belirtmeli (b.i)
 - **Güvenlik açısından önemli** çalışan ve alt yüklenicilerin katılımı sağlanmalı. (b.i)
 - Büyük kaza tehlikelerinin belirlenirken **alt yüklenici** aktiviteleri de dikkate alınmalı (b.ii)
 - Sistem arızası riskini azaltmak için kontrol ve gözleme yönelik **en iyi uygulamalar** dikkate alınmalı (b.iii)
 - **Korozyon** ve **yaşlanan ekipman** kaynaklı riskler dikkate alınmalı
 - Ekipmanın durumunu kontrol ve takip etme yöntemleri ve stratejileri içermeli

Seveso III: 2015-2018 Raporlaması İçeriği

- Genel Bilgi
 - Sorumlu kurumlar
 - En son ne zaman tesis bildirim yapıldığı (eSPIRS)
- Domino Etkisi (Md. 10)
 - Tespit edilen kuruluş grubu sayısı
- Güvenlik Raporları (Md. 11)
 - Gönderilmeyen güvenlik raporu sayısı
 - Son 5 yıl içerisinde güncellenmeyen güvenlik raporu sayısı
- Acil Durum Planları
 - Harici acil durum planı mevcut olmayan üst seviye kuruluş sayısı
 - Harici acil durum planı gerektirmeyen üst seviye kuruluş sayısı
 - Son 3 yıl içerisinde test edilmeyen harici acil durum planı sayısı
 - Harici acil durum planları için halkın katılımı konusunda yapılanlar
 - Harici acil durum planlarının ne şekilde test edildiği ve yeterlilik kriterleri
- Arazi Kullanımı (Md. 13 ve Md. 15)
 - Projelerde halkın görüşünün alınıp alınmadığı, alınmıyorsa nedenleri
- Güvenlik Önlemleri (Md. 14 ve Ek V)
 - Halkın hangi sıklıkta ve ne şekilde bilgilendirildiği
- Denetimler (Md. 20)
 - Planlamanın nasıl yapıldığı, denetim yapıma oranları, denetim ile ilgili bilgilendirmeler
- Yaptırımlar (Md. 18 ve Md. 29)
 - Kaç türde ve sayıda yaptırım uygulandığı
- Adalet Hakkı (Md. 23)
 - Adalet hakkının nasıl sağlandığı ve bu konu raporlama dönemindeki deneyim
- Diğer Bilgiler
 - Edinilen Dersler
 - IT araçları
 - Seveso benzeri uygulamalar (örn. boru hatları)

İletişim

EU Science Hub: ec.europa.eu/jrc

Twitter: [@EU_ScienceHub](https://twitter.com/EU_ScienceHub)

Facebook: [EU Science Hub - Joint Research Centre](https://www.facebook.com/EU_Science_Hub_-_Joint_Research_Centre)

LinkedIn: [Joint Research Centre](https://www.linkedin.com/company/joint-research-centre)

YouTube: [EU Science Hub](https://www.youtube.com/EU_Science_Hub)